

Social- og ældreminister Astrid Krag

17. august 2022 • DBE

Kære Astrid Krag

Ældre Sagen modtager ofte henvendelser fra medlemmer, som oplever, at kommunerne giver afslag på nødvendige hjælpemidler og boligændringer. Der er tale om hjælpemidler mv., som både kan afhjælpe en nedsat funktionsevne og give mulighed for selvstændigt at klare hverdagen i og udenfor boligen, klare indkøb og ærinder samt opretholde forskellige sociale og andre aktiviteter udenfor boligen. Tendensen til, at flere får afslag på hjælpemidler mv., hører vi også fra andre organisationer, som vi samarbejder med.

Vi ser også en tendens til, at det er blevet stort set umuligt at modtage støtte til køb af bil efter serviceloven. I flere bilsager bliver det ikke konkret undersøgt af kommunen, om borgeren kan benytte alternative transportformer. Vi ser også, at der i sagerne generelt lægges vægt på antagelser, som ikke er underbygget af fakta.

I de kommunale afgørelser vi ser, er der en klar tendens til, at servicelovens formålsbestemmelser ikke er blevet inddraget i den kommunale vurdering. Det samme gør sig gældende for de politisk vedtagne kommunale værdighedspolitikker, som vi stort set aldrig ser inddraget i kommunale afslag på hjælp efter serviceloven.

Formålet med, at kommunerne skal bevilge hjælpemidler mv., er at give den enkelte mulighed for at leve et så selvstændigt liv som muligt, så man bliver mindre afhængig af andres hjælp. Hvis man ikke modtager de nødvendige hjælpemidler mv., bliver man ikke kompenseret for den nedsatte funktionsevne, man kan miste færdigheder, og man kan bl.a. opleve at blive isoleret i sin bolig. Et egnet hjælpemiddel, en boligændring eller støtte til køb af en bil kan i vid udstrækning både afhjælpe en nedsat funktionsevne og give mulighed for en stor grad af selvstændighed og livskvalitet for den enkelte.

Samtidig er det vores indtryk, at kommunerne heller ikke udmåler socialpædagogisk bistand til at opretholde sociale aktiviteter. Derfor vil vi gerne opfordre til, at det mere generelt sikres, at alle kommuner sørger for at leve op til servicelovens regler om at bevilge nødvendige hjælpemidler og socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85. I denne forbindelse skal det påpeges, at det er Ældre Sagens helt klare opfattelse, at nogle kommuner undlader at yde støtte efter servicelovens § 85 til ældre. I stedet tilbydes alene hjemmehjælp efter servicelovens § 83.

Endelig er det vores indtryk, at afgrænsningen mellem hjælpemidler efter serviceloven og behandlingsredskaber efter sundhedsloven i mange situationer giver anledning til tvivl i kommunerne.

I en tid med knappe ressourcer og mangel på hænder i ældreplejen er det svært at forstå, hvorfor det er blevet sværere at få bevilget den nødvendige støtte til bl.a. hjælpemidler. Når ældre ikke modtager den rette hjælp og støtte, kan det på sigt betyde, at den pågældende mister færdigheder, og at der bliver behov for at give (mere) hjemmehjælp. Det er formentlig både dyrere og kræver langt flere hænder, at ældre skal tilbydes hjemmehjælp, fremfor rettidigt at sikre den enkelte et egnet hjælpemiddel. Det er desuden vores klare indtryk, at omfanget af den hjemmehjælp, der udmåles i kommunerne, ikke i tilstrækkelig grad modsvarer det samlede behov for hjælp hos alle borgere. Det er vores opfattelse, at der yderst sjældent udmåles hjemmehjælp til at opretholde sociale og andre aktiviteter udenfor boligen eller hjælp til at klare indkøb og andre ærinder mm.

Den helt mangelfulde bevilling af nødvendige hjælpemidler mm. og af socialpædagogisk støtte medfører, at ældre i mange situationer ikke modtager den tilstrækkelige og nødvendige støtte til at leve en værdig tilværelse – herunder at mange ældre ikke modtager støtte til at opretholde sociale aktiviteter mv. udenfor egen bolig. Dette er efter Ældre Sagens opfattelse helt uacceptabelt og medfører en klar forringelse af ældres rettigheder og retssikkerhed.

Derfor vil vi gerne opfordre til, at forpligtelserne til at bevilge både hjælpemidler mv. og socialpædagogisk støtte til ældre efter en konkret og individuel vurdering af behovet tydeliggøres overfor landets 98 kommuner.

Samtidig ser vi gerne, at der foretages en generel opdatering af reglerne om hjælpemidler – herunder af cirkulæret om afgrænsningen mellem hjælpemidler og behandlingsredskaber.

Venlig hilsen

Michael Teit Nielsen
Vicedirektør